

“የሀገሬ ሀገሯ የት ነው?”

ከዳግለስ ጴጥሮስ

“መሃረቤን አያችሁ ወይ?.....አላየንም!” የሚለው የልጅነት ዘመኔን ጨዋታ ዜማውን ተውሼ፣ ዛሬም በጉልምስና ዘመኔ፤ “ሀገሬን አያችሁ ወይ?” እያልኩ ከብዙኃን ጋር የለሆሳስ ዜማ የማንጎራጉረው በግራ መጋባት ባሕር ውስጥ እንደሰመጥኩ ነው።

የልጅነት ዘመናችን “የመሃረብ ድብብቆሽ ጨዋታ” የሚከወነው ዓይናችንን በእራፊ ጨርቅ አስረንና ከብ ሠርተን እየተሸከረከርን ሲሆን የጉልምስና ዘመኔ፤ “ሀገሬን አያችሁ ወይ?” የግራ መጋባት ብሔራዊ የብሶት እንጉርጉር የሚዜመው ደግሞ ህሊናዬና ህሊናችን በይሉኝታ አልባ አዳፋ ግለኝነት ታብቶና ተጠፍሮ፣ እውነትን በአደባባይ አቁሰለን እያፈጸዝንና በዙሪያዎ እየተሸከረከርን “.....አላየንም! አልሰማንም!” እያልን በመጮህ ይመስለኛል። ሀገሬ ሀገር አልባ፣ ወገኔም ወገን አልባ እየመሰሉኝ የውስጥ ባዶነት አገርሽቶብኝ፣ ታማሚ ከሆንኩ ውሎ አድሯል። “የአየሩ ክብደት ሲሰነፍጠኝ”፣ የምድሪቱ ሞገስ ሲፈዝብኝ፣ ጥላዬ ተገፎ በጥርጣሬ እርምጃ እየተጓዝኩ፣ ያፈጠጠውን እውነታ ለመሸሽ “የሕልም ሩጫ” እንዲሉ፣ በጠራራ ፀሐይ ፋኖስ እያበራ ገበያ ለገበያ እንደተንከራተተው እንደ ፈላስፋው ዲዮጋን፣ “የሀገሬ ሀገሯ ሀገሯ የት ነው” በማለት በሃሳብ እየናወዝኩ፣ በውስጤ የተንከራታችነት ስሜት ይሰማኛል።

ስለ እውነት “የሀገሬ ሀገሯ የት ነው?” የጂኦግራፊ ካርታ ዘርግቶ በዚህን ያህል ኬክሮስ፣ በእንደዚያ ያህል ኬንትሮስ፣ ከምድር ሰቅ ከፍ ብሎ ወይንም ዝቅ ብሎ፣ ከሠሃራ በታች ወዘተ. የሚለው የአራተኛ ክፍል ትምህርት እንዲደገምልኝ በፍፁም አልሻም።

የኬክሮሱና የኬንትሮሱ የዲግሪ መላ ምት ፍቺ የሚኖረው፣ የሀገር ዳር ድንበር ጥርት ብሎ ሲከለል፣ ጎረቤቶቻችን የነቀሉት ወይንም ሊነቅሉት የነቀነቁት ብሔራዊ የሉዓላዊነታችን መገለጫ፣ የይዘታችን ችካል በአግባቡ ሲከበርና ፀንቶ ሲተከል ብቻ ነው።

ረጋ ብዬ ውስጤን ሳዳምጠው፣ የሀገሬ ደመና የሕዝብን የብሶት እንባ አቁሮ በእጅጉ የከበደ ይመስለኛል። ያረገዘው ደመና ምን አይነት የአሲድ ዝናብ ያዘንብ ይሆን እያልኩም ልቤን የፍርሃት ምች ያንዘፈዘፈዋል፣ የዜማ ቅኝቱ ባይስተካከልም፤

“አይሽ አይሽና ይመጣል ዕንባዬ፤

አንቺም ወይ ዕድልሽ እኔም ወይ ዕጣዬ”

በማለት ሣግ በሚተናነቀው ጎርናና ድምጽ አንጎራጉር፣ አንጎራጉር ይለኛል - አለባታው የሕዝብ ዜማ ተውሼ። “ሀገሬ ኢትዮጵያ” የሚለው የኩራት መመኪያ ከብዙዎቻችን አንደበት እየሟሸሸ በመዝገብ ቃላት ውስጥ ብቻ ተሸሽጎ፣ በነበር ሊያሸልብ አንድ ሃሙስ ብቻ የቀረው ይመስለኛል ወይንም በዘፈን አልበም ውስጥ ብቻ ታሽጎ ሊሻግት ዳር ዳር የሚል እየመሰለኝ እተክዛለሁ።

“ሀገሬን ሀገሬን የምትል ወፍ አለች፤

እኔን እኔን መስላ ታሳዝነኛለች።”

የሚለው የራሮት እንጉርጉሮም የዕለት መተካካዬ ሆኗል። ብሶቱ ሲያይልም “የምን ሀገር.....” ወደሚል ክፉ ቅኝት እንዳይለወጥም ራሴን በራሴ ፈርቼዋለሁ። ድብልቅልቅ ስሜት ይሏል ይሄ ነው። “ሀገር ማለት ሰው ነው!” የሚለው የሲቪክስ ትምህር አስኳል ሃሳብና የአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ቲያትረኞች

የሰበኩልን ዘመንኛ ፍልስፍናም “አይቅርብን” ለማለት የተዘመ ወቅት አድማቂ መዝሙር እየመሠለኝ በውስጤ ጥርጥር ከገባ ሰነባብቷል።

“ሀገር ማለት ሰው ከሆነ” ሰውን ያውም የራሳችንን ወገን፣ ከእምቆ ልጅ ጋር እርስ በእርስ እንድንጠራጠር፣ አዚም የላኩብን ወይንም ክፋት የዘራብን ማን ይሆን? ለሚለው ጥያቄ ቢያንስ እኔ መልስ አላገኘሁለትም። ጠይቄም በአግባቡ ሊያስረዳኝ የሚችል ሰው አላገኘሁም። እውን መልሱ ለአንተ ጠፍቶህ ነው? ብለው ለሚጠይቁኝ ሞጋቾችም መልስ የለኝም።

በመሃላ የተበረከተልን ሕገ መንግሥት እንደደነገገልን፣ በሀገሬ ምድር፣ “እውን ዜጎች ሁሉ እኩል ናቸው?” ማን ይሙት በሀገሬ ምድር ዛሬ፣ አሁን ከክልል ክልል፣ ከወረዳ ወረዳ፣ ከቀበሌ ቀበሌ እየተዘዋወርኩ “ኢትዮጵያ ሀገሬ” እያልኩ ለመዘመር፣ እንደ ፈቃዴ “በምድረ ላይ” በወርዲና በስፋቷ ልክ እየተንቀሳቀሰኩ በላቤና በወዜ እየደከምኩ የዕለት እንጀራዬን ልበላ እችላለሁ። ሙያዬን ብቻ ዋቢ እያቆምኩስ በነፃነት ሠርቼ መግባት እችላለሁ። የትናንቱ ዘመነ ምንትስ “በይለፍ” ደብዳቤ በሀገሬ ውስጥ እንድንቀሳቀስ በልጋም የሸበበኝ ወቅት እንኳ እንዲህ እንዳሰብ አላደረገኝም።

ትንሽ የሃሳቤን ገመድ ሳብ ላድርገውና፣ “በሕግ አምላክ” እያልኩስ ርትዕ እንዲሰፍን በሀገሬ የትኛውም ክልል፣ በቋንቋዬና “በኢትዮጵያዊነቴ” ተመክቼና ሕገ መንግሥቱን ከፊቴ አስቀድሜ፣ ሕጉን በሕግ መሞገት እችላለሁ? ቸር አምላክ ጥብቅና ቆሞልኝ ወይንም ለሕሊናቸው ያደሩ መልካም ፍትህ አስከባሪዎች ፈርደውልኝስ ቢሆን በሹም ቃል፣ በሥልጣን ድምፀት ፍርዴ አይገለበጥብኝም? “ማን ነክቶህ! ምን ችግር አለና!” ባይ ተሟጋች ካለ እሰየው፣ ምን ገደኝ “ይሁንልኝ” እልል በቅምጤ እያልኩ እንደ ልጅነቴ በደስታ እያጨበጨብኩ እበርቃለሁ። ይህ ስጋት የእኔ ሃሳብ ብቻ የመሰለው ካለ፣ ሕዝቡን በነቂስ ሊጠይቅ ይችላል።

ይልቅስ የልጅነቴን ትዝታ ስጎረጉር አንድ ገጠመኝ ትዝ ብሎኝ ፈገግ አሰኘኝ። አበባ ዜማን በማስታወስ። በሣቂታዋ ኮልፌ ሠፈር ተወልደው ዕትብታቸው የተቀበረ፣ ወይንም በጨቅላ ዕድሜያቸው የኮልፌን ቀይ አፈር እያበነኑ ያደጉ ዘመነ አቻዎቹ ዝነኛውን አበባ ዜማን ይረሷቸው ይሆን ብዬ በፍፁም አልጠራጠርም።

አበባ ዜማ የእቴጌ መነን ጫካ ባለ አደራ ጠባቂ ነበሩ። ዛሬ ኮልፌ አስራ ስምንት ማዞሪያ የሚባለው አካባቢ መሆኑ ነው። ታሪኩ የተፈፀመበትን ትክክለኛ ቦታ ለማረጋገጥ ለሚፈልጉ ደግሞ ዕውቀቴ ወገኔ ት/ቤት ያለበትን ግቢ ሄደው ቢጎበኙ ቀጥቶ የምተርከው ታሪክ ዛሬም ድረስ አሻራው እንዳልጠፋ መገንዘብ ይችላሉ።

አበባ ዜማ ከቆቅ የነቁ፣ ከሚዳቆ የፈጠኑ፣ ቆፍጣና የደኑ ጠባቂ ነበሩ። በተለይ በተለይ የኮክ ደኑን የሚጠብቁት በልዩ ጥንቃቄና ንቃት ነበር። ለእኔና ለቢጢዎቹ ደግሞ ቆቅነታቸውንም ሆነ ሚዳቆነታቸውን ለመፈታተን ጥበቡ አልጠፋንም። በልዩ ልዩ ፈጣን የልጅነት ዘዴ አበባ ዜማን እያታለልን፣ የኮክ ደኑን ኬላ ሰብረን የምንገባው የኮክ ፍሬዎችን ለመስረቅ ብቻ ሳይሆን በኮኩ ደን ውስጥ የምትንጎማለለውን አንዳች የምታህል ዕድሜ ጠገብ ዔሊ ቀርቦን ለማየት ጭምር ነበር።

ከዛፍ ላይ ያረገፍነውን የኮክ ፍሬ እየተገላመጥን በመግመጥ፣ በዚያች አማላይ ዔሊ ዙሪያ ተሰባስቦን የምንከውነውን የልጅነት ትርዒትና የምንፈላሰፍበትን ርዕስ ጉዳይ አስገራሚነት ሳስታውስ ፈገግ ማለቴ አይቀርም።

ከመካከላችን አንዱ ወጠጤ ጓደኛችን፣ ዔሊዋን በጀርባዋ እየገለበጣት ተፈጥሯዊ የታዋን እንድንለይ፣ “ይህ/ይህቺ ዔሊ ወንድ ነው፣ ሴት ነች?” እያለ በጥያቄ ያጣድፈን ነበር። ዛሬም ድረስ ዔሊ ባየሁ ቁጥር ይህ የየታ ጥያቄ በአእምሮዬ እየመጣ መሰንቀሩ አልቀረም። ሌላው ቃንቄ ጓደኛችን ደግሞ፣ “አሁን ይህ/ቺ ዔሊ ዕድሜው/ዋ ስንት ይሆናል?” እያለ ያመራምረናል። ወላጆቻችን የዔሊ ዕድሜ ረጅም ነው ሲሉ ስለምንሰማም፣ አንዳንዶቻችን ፈጥነን የዔሊዋን ዕድሜ በሺህ ዓመት እንገምታለን። አንዳንዶች ደግሞ በመቶ ዓመት እድሜ ይከራከራሉ።

ምክንያታዊ ነን የሚሉ ሚጢጢዎቹ ጓደኞቻችን ደግሞ ሃያ ዓመት፣ ሃያ አምስት ዓመት እየተባባሉ፤ የአባባ ዜማን ዔሊ ዕድሜ ከሺህ ዓመታት ወደ ሃያ ዓመታት ቁልቁል በማምዘግዘግ እንከራከር ነበር።

ከአባባ ዜማ የዱላ ቅዝምዝም ራሳችንን እየጠበቅን።

በዛሬው የጉልምስና እድሜዬ ትልቋን ሀገሬን፣ ውድና የከበረ ታሪክ ያላትን “ይህቺን ጉደኛ ሀገሬን” እንደ አባባ ዜማ ዔሊ፣ ገናና ታሪኳንና በተከበሩ ልጆቿ ደምና አጥንት የተከለለውን የታሪኳን ኬላ እንዳሻን ጥሰን እያለፍንና በአልባሌ ሁኔታ ገባናዋን እያራቁትን፣ በዕድሜዋ ርዝመት ላይ እንከራከራለን። ግማሹ ሀገሬን በሺህ ዓመታት ሲያገዝፋት፣ አወቅሁ ባዩ በመቶ ዓመት ሲያሰላት፣ የባሰበት ደፋሩ የሃያ አምስት ዓመት አድሜ እየቆረጠላት፣ “አዲሲቷ ኢትዮጵያ” በማለት የጨቅላ ጥብቆ ሲያለብሳትና ሲያሟሟት “እውን የሀገሬ ታሪክ ይህ ነው? የሀገሬ ሀገሯስ የት ነው” እያልኩ በውስጤ እከስላለሁ። ምሬት ባጠለሸው ህሊናም ራሴን በራሴ ተጠይፌ ከራሴ ጋር እሟገታለሁ። የዘመኔን ምሁራን “ዝም አይነቅዝም” ፍልስፍናም በእጅጉ ውስጤን ሲያነቅዘኝ ይሰማኛል።

እጅግ በርካታ ያፈጠጠ ዕውነት ሲደፈጠጥ፣ ፀሐይ የሞቀው ሀገራዊ ጉዳይ ሲደበሰበስ ሳስተውልም፣ ”እውነትን ስቀሏት” ያለው ገጣሚ ትዝብት እውን ሆኖ ይሆንን እያልኩ በሙያ ባልደረባዬ “ጥቁር ምላስ” (ጥቁር ብዕር ማለትም ይቻላል) ንግር እወስዳለሁ።

ሀገሬ ሀገር አልባ ሆና ተፋራጅ በማጣት ከግዛቷ ተነቅላ፣ በአውሎ ነፋስ የምትንገላታ እየመሰለኝም “ወይ ነዶ” እያልኩ እብሰለሰላለሁ። ብሶቱን ላጋራው ጠጋ የምለውም ብዙ ሰው እንደኔው ጨፍና ከስሎ ኖሮ፣ በወላፈን ትንፋሹ ግለት መልሶ ያግለኛል።

ማንም ዜጋ በቋንቋው፣ በባህሉና በማንነቱ መኩራቱና መመካቱ ማንም ሊሸረውና ሊገሰው የማይችለው ሰብዓዊና ተፈጥሮአዊ መብቱ እንደሆነ ደመ ነፍሴ ይነግረኛል፤ ሕገ መንግሥቱም እውነት ነው ብሎ መስክሮልኛል። ይህንን እውነታ መካድ በፈጣሪም ዘንድ ሆነ በትልቁ የሕገ መንግሥት ድንጋጌ መሠረት፣ ይግባኝ የማይባልበት ፍርድ እንደሚያስፈርድ የተቆረጠ ጉዳይ ነው። እኔውም ብሆን የዜግነት ስልጣኔን ተመክቼ፣ የአንድን ዜጋ ሰብአዊ ክብር መዳፈር በፍፁም አግባብ እንዳይደለ ማመን ብቻ ሳይሆን የአቅማን ያህል ለማስከበርም ወደ ኋላ አላፈገፍግም። ለወገኔ ሰብዓዊና ዲሞክራሲያዊ ክብር መጠበቅም አጥብቄ እሟገታለሁ። የብዙ ወገኖቼ እምነትም ይኼው ይመስለኛል። ፖለቲካው እንደ ድርቆሽ ያጠነዛውን ዲሞክራሲ ሳይሆን የምሩንና ለምለሙን ሰብዓዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶች በእጅጉ እናፍቃለሁ።

ይህንን የተከበረ እውነታ በብርሃን ፍጥነት ማን፣ መቼ እንደሸረሸረው ቆም ብዬ ሳስብ በእጅጉ ግራ እጋባለሁ። የወቅታዊው ግራ መጋባቱ መንስዔ እነሆ። አንድ ወገኔ የሀገር ዜጋ በመንገድ ላይም ይሁን በትራንስፖርት ውስጥ በቋንቋው እያወራና እየተጨዋወተ ሲሄድ ወይም የስልክ ግንኙነት ሲያደርግ ማንነቱን ለማጣራት ዘር ዘር እያሉ መገሸማመጡ ከተጀመረ ውሎ አድሯል። ለምን፣ እንዴት፣ በምን ምክንያት፣ ማን ጀምሮት ወዘተ. ይህ ጉዳይ እያደገ ከሄደ ምን ላይ ያሳርፈን ይሆን እያልኩ የመላ ምቱን ፍጻሜ ሳስበው፣ ልቤን ፍርሃት ፍርሃት እያለው ማማተብ እጅምራለሁ። “ምን እንዳይመጣ ከቶስ ምን እንዳይፈጠር ስጋህ!!!” ባይ አፅኝኝ ጀግና ካለም፣ እንደ ልብህ ሳይሆን እንዳፍህ ይሁንልን እያልኩ፣ በአደፋፋሪነቱ እመርቀዋለሁ።

ወገኔን እንደ መጤ ዜጋ በማንነቱ ላይ መጠራጠርና መፍረድ በሕዝቦች ሥር የሰደደ የደም ትስስር ላይ ክፉ ካንሰር ሊያሰራጭ የሚችል ደዌ እንዳይሆንም ስጋቴ የገዘፈ ነው። በአጭሩ ካልተፈወሰ በስተቀር።

በሁሉን ቻይ ፈጣሪ መልካም ፈቃድ፣ ከተወላጁ ዕውቅናና ፍላጎት ውጭ ተፈጥሮ በወደደችው መልኩ ብቻ የተፈጠረውና የተገነባው የሰብዕና ማንነታችን ዛሬ ድንበር እየተከለለለት የየትኛው ብሔርና ቋንቋ ውልድ ነህ

እየተባለ በዋዛም በምርም ሲነገርና ሲደሰኮር ስለማ፣ “ዕድሜ ደጉ ለዚህ አበቃን” እያልኩ በመተከዝ፣ “ዕውን ሀገራ ራሷ ሀገር አላት?” እያልኩ ለባተሌዋ ሀገራ ዕንባዬን ወደ ውስጥ አፈሳለሁ። ከሦስት ዐሠርት ዓመታት በፊት ማንኛው መምህራ ነበሩ ይህንን ግጥማቸውን ያነበቡልን። የእድሜ አቻዎቼ አስታውሱኝ።

ግጥሙንም ስላወላከፍኩት አርሙልኝ፤ ሳይሆን አይቀርም ብዬ ባሟላኋቸው ስንኞችም ይቅር በሉኝ። የግጥሙ ባለቤት ዶ/ር . . . እባክዎን ሙሉውን ግጥም ያስነብቡን፤

እኔስ መስሎኝ ነበር ዘመድ የሞተባት፣

የእናት ሞት የአባት ሞት የልጅ ሞት ያጠቃት፤

ከል ያስለበሳት፣ [ዕንባ ያስከራት]፣

ለካ እርሷስ ኖራለች ዘመን የሞተባት።

“ተሸከሜው የምዘረውን መታወቂያዬን እየረገምሁ” እንደው ለጉዳ እኔው ራሴ የተሸመንኩበት የማንነቴ ሸማ ቀለሙ ምን ይመስል ይሆን ብዬ ጉጉት አድርጎኝ፣ “ወጥቶ አደሩ” አባቴ ከእጁ ከማይለያት የውሎ መመዝገቢያ ደብተሩ ላይ በልጅነቴ የገለበጥኩትን ማስታወሻ አሟራውን እያራገፍኩ ያነበብኩት፣ እያቆረዘዘ ካስቸገረኝ እንባዬ ጋር እየታገልሁ ነበር። የወገኔ ሁሉ ታሪክ ይህንን እንደሚመስል እስከ መሃላ ድረስም ቢሆን ገፍቼ እከራከራለሁ። እነሆ የተፃፈልኝን አንብቡልኝና ፍርዱን እናንተው ስጡ። የተሸመንኩበት ቀለሙ ማማሩን።

ከሰሜን ሸዋ አፈር በመፈጠር ማህፀኗን ያዋሰኝኝ እናቴና የአብራኩ ክፋይ ያደረገኝ አባቴ፤ እኔና እህቶቼን አፍርተው በሚሊዮኖች የሕዝብ ቁጥር ላይ ስለደመሩን አመሰግናለሁ። እኔ እያየሁ ያለሁትን የዘመኔን ጉድ ሳያዩ በማለፋቸውም ዕድለኞች መሆናቸው ይሰማኛል።

ልቀጥል ታሪኩን.

ወለዬዋ የአባቴ እናት ሴት አያቴና ይፋቴው የአባቴ አባት ወንድ አያቴ ወልደው ከከበዱ በኋላ እህል ውሃቸው በማለቁ ተለያይተው፣ እማማ ትልቋ ወደ ዛሬው የኦሮሚያ ክልል፣ ትልቁ አባባ ወደ ሐረርጌ በመጓዝ፣ ለሁለቱም ዕድል ቋንቋቸው ኖሮ ኑሯቸው ስለሰመረላቸው እማማም ከሁለት ሌሎች የኦሮሞ አባቶች፣ አባባም ከሱማሌና ከሐረሪ ክልሎች ከተገኙ እናቶች በልጆችና በሁበት በረከት ተጥለቀለቁ። እኔም በርካታ የኦሮሞ መልካም አጎቶችና አክሱቶች፣ አልፎም ተርፎ በበርካታ የልጅ ልጆች ቤተሰቡ የተባረከ ሲሆን፣ ከሱማሌና ከሐረሪ ተወላጆች ደጋግ አክሱቶችና አጎቶችም ለማግኘት ታድያለሁ።

ወላጅ አባቴም በወታደራዊ የሥራ ባህሪው ረጅሙን ዘመን በሱማሌ ክልል ስላሳለፈ በቋንቋውም ሆነ በባህሉ፣ “ከእኔ ወዲያ ሱማሌ ለአሣር!” እያለ እስከ መጨረሻ ድረስ። ሴት ልጅ ስትወለድለትም በሐረር ወርቅ የሰየማት ሲሆን እርሷም በተራዋ ከኦሮሞ ባለቤቷ በሰባት ልጆችና በበርካታ የልጅ ልጆች ተባርካለች። ሌላዋ ታላቅ እህት፣ አንድ የጋሞ ጀግና አግብታ፣ ከወደ ደቡብም የትስስሩ ጅረት ፈሶ ነበር። ይህ የጋሞ መልካም ሰው ገና በማለዳው ቀና የሕይወት መስመራን እንዳሰምር ትልቁ ባለድርሻ ስለነበር፣ እነሆ ለክብሩ ባርኔጣዬን አንስቼ ዕድሜ ይስጥልኝ እላለሁ።

የወላጅ አባቴ ወታደራዊ ግዳጅ ሕይወቴን መስዋዕትነት ካስከፈለው በኋላም ምስኪኗ እናታችን የባሏን ሰባት ካወጣች በኋላ ከአንድ የትግራይ ተወላጅ ጋር እህልና ውሃ አገናኝቷቸው፣ አንድ ደግና ርህራሄ እህት አፍታርታልናለች። ከሌላ የኦሮሞ ባልም ተወዳጅ እህት ወልዳልናለች። እኔም ብሆን ከኦሮሞ አባት ከተገኘቸው ውብና ሸቁጥቁጥ ባለቤቴ ጋር በደስታ እየኖርኩ አይደል።

እራሴን አብነት አድርጌ እንዳጋለጥሁት ይህን መሰል ቅይጥነት፣ ውህደትና ትሥሥር የሚሊዮኖች ኢትዮጵያውያን የጋራ መገለጫ በሆነበት ሀገራ፣ ዛሬ ዛሬ እየተስተዋለ ያለው ማኅበረሰባዊ የመፈራራትና እርስ በእርስ የመጠራጠር ተስቦ እንዴት ሊስፋፋና መተማመን ሊነሳን እንደቻለ ማሰቡ ያሳምማል። የሚለበልበው የፖለቲካ ትኩሳትም

ያሳስበኛል። ከየትኛው ብሔርና የየትኛው ቋንቋ ተናጋሪ ነህ ብሎ ከኢትዮጵያዊነት ይልቅ ልዩነቱን ለማስፋት መሞከር፣ ሲኖሩት ብቻ ሳይሆን ሲያስቡትም ይኮሰኩሳል። ለምሳሌ የእኔን መሰል ታሪክ ያላቸውን ወገኖቼን፣ የዘር ደማችሁን አጥልላችሁ አሳዩን ቢባል፣ የትኛው ወንፊት አንጥሮ ያወጣዋል። ቶሎ ነቅተን ትስስራችንና አብሮነታችንን ማጥበቅ ካልቻልን በስተቀር የልዩነቱ ስፋት እርስ በእርስ ሊያሻግረን የማይችል ገደል ፈጥሮ ማዶ ለማዶ እንዳያስቀረንም አጥብቀን ልንሠጋ ይገባል።

ለዘመናት “ዋይ ዋይ” እያልን ከጥላሁን ገሠሠ ጋር የዘመርንለት ርሃብስ ቢሆን የወደደነው መስሎት እንደ አልቅት ተጣብቆንና አዳፋ ቡቱቱውን ከደጃፋችን ላይ አንጥፎ ቤተኛ ከሆነ ዘመናት አሸብቷል። ዛሬም ቅኝቱ ይለያይ እንጂ ለርሃብ እየዘመርንለት ነው። አዬ ጉድ! ጉዳያችንና ጉዳዮችን ብዙ ነው። የጋዜጣው አርብ ደግሞ ጠባብ። ባይሆን ለዳግም ቅኝት ቀጠሮ ቋጥረን እየተሰነባበትን፣ እስከዚያው ድረስ “የሀገራችን ሀገር” የት እንደሆነ በውይይትና በምክክር ኮምፓስ አቅጣጫውን በደቦ እንፈልግ። ሰላም!!